

mesztéstechnológiájának, tápanyagellátásának fejlesztése, *Agrofórum*, 2008. 19. évf. 11. szám, 10-14. old.

Popp, J. et al: A versenyesélyek javításának lehetőségei az élelmiszergazdaságban, *Agrárgazdasági Kutató Intézet*, Budapest, 2008

Potori, N.: A kukorica, a napraforgó és a repce nemzetközi és hazai piaci kilátásairól, Dekalb, Sikeres gazdálkodás változó környezetben, 2009, 16-22.old.

Udovecz, G.: Agrárgazdasági kilátások, Az Európai Unió Agrárgazdasága, 2006. 11. évf. 7-8. szám, 13-15. old.

Gazdasági események

CSOMAFÁY FERENC

Vállalkozói lobb

A Hargita Népe és a Hargita Megyei Ipari Kamara szervezésében gazdasági kerekasztal-megbeszélés zajlott a megye legnagyobb építőipari vállalatainak tulajdonosai és a kormány, a megyei tanács, illetve a parlamenti RMDSZ-frakció képviselői között. A résztvevők egybehangzó véleménye szerint idén az építőipari cégeknek a túlélésére kell berendezkedniük. Az egyik legfontosabb kérdése a megbeszélésnek az volt, hogy az állam által felhalmozott adósság tekintetében mire számíthatnak a cégek – a témakörben születtek javaslatok, és elhangzottak ígéretek is.

Ezt követően Borboly Csaba, a megyei tanács elnöke, majd Korodi Attila parlamenti képviselő megfogalmazta a vállalkozói lobb összefogásának szükségességét – a találkozóban egyébként eleve az volt a célja, hogy elősegítse a vállalkozók lobbycsoporttá szervezését. Egyenként mindegyik vállalkozó rendelkezik egy bizonyos lobbyerővel, ám közösen sokkal többre mennének az ágazat sajátos problémáinak megoldásában – ami természetesen nem a piaci versenyhelyzet feloldását jelentené.

Nagyobb munkálatok esetében például a megye vállalkozásai csak akkor lehetnek sikeresek, ha együtt, társulva jelentkeznek a kivitelezési tárgyalásokra. Ugyanakkor a különböző tervekről, a munkálatok finanszírozási lehetőségeiről akkor kaphatnak tiszta képet, ha az adott intézményekkel rendszeresített kapcsolatuk van. Magyarán: a vállalkozók információigényét és a velük való kapcsolattartást minél rendszerszerűbben kell megoldani. Ezt a folyamatot a vállalkozók azzal segíthetik elő, ha minél kompetensebb csoportokhoz folyamodnak információért. Ajánlották az átfogó adatbázis létrehozását annak érdekében, hogy a vállalkozók az egyes tervekről, kiírásokról, készülő munkálatokról könnyen és minél alaposabb információt szerezhessenek. Elhangzott: a vállalkozók problémáit megoldandó lobbytevékenység a lehető legösszeshangoltabb legyen, és ne egyéni próbálkozásokra korlátozódjon, mint jelenleg.

Versenyben az ügyvédek

Az ügyvédek mindig meg tudták védeni érdekeiket, de a kirobbant világválság az őik jövedelmeire is kihatással volt. Az ügyvédek dolgát azonban nemcsak a válság nehezíti, hanem az is, hogy egyre élestedő nemzetközi versenyben kell megállniuk a helyüket, az országunkban is megjelenő nemzetközi ügyvédi irodák révén ugyanis bővült a piac. Az uniós csatlakozást követően megszorodtak Romániában a közép- és kisméretű külföldi ügyvédi irodák, s azt a munkát, amit eddig a hazai jogászok végeztek, egyre inkább átveszik a külföldről jött jogászok: a piacon most egyre több szereplőnek kell osztoznia.

Munkahelyteremtésben és elbocsátásokban élen

Az év első negyedében a hazai vállalkozók 1750 munkahelyet hoztak létre. Ezzel a számmal Európában az ötödik helyet kapta meg Románia – Angliában 9800, Németországban 4100, Olaszországban 2600, Lengyelországban 2500 új állás jött létre a vállalkozói szférában. Tavaly Romániában 10 250 munkahely létesült, amit a gazdasági szakemberek elsősorban az új szupermarketek megnyitásának tulajdonítanak. A jónak mondható ötödik hellyel szemben viszont Románia vezető helyen áll a 2010-es évi elbocsátások terén: eddig 13 000 személy lett munkanélküli.

Növekvő utasforgalom

Jelentősen nőtt az utasforgalom a Kolozsvári Nemzetközi Repülőtérén: márciusban az utazók száma az előző év márciusához viszonyítva 65 százalékkal növekedett. 2010 márciusában 83 300 utas fordult meg a reptéren, míg 2009 márciusában csak 50 453. Az év első három hónapját figyelembe véve az idén már 200 ezer utasa volt a Kolozsvári Nemzetközi Repülőtérnek, ami 49 százalékkal több, mint az egy évvel ezelőtti első negyedévi utasforgalom.

Március 28-ától a nyári időszámításra való áttérés és a nyári idény közeledte miatt egyes járatok órarendje megváltozott. Kolozsvárról egyébként minden nap 18 járat indul, a célállomások Bukarest, Temesvár, Budapest, Bécs, Frankfurt, Dortmund, München, London, Párizs, Barcelona, Madrid, Velence, Róma, Milano, Treviso, Forli, Torino, illetve Pisa.

Ami a további utazási lehetőségeket illeti, a Blue Air megkészszerzi járatait Kolozsvár és Bukarest között, a WizzAir pedig Zaragozába és Dusseldorfba is indít járatot, hetente kétszer. Ugyanakkor június 17. és szeptember 26. között minden csütörtökön és vasárnap Kolozsvár–Konstanca vonalon is lehet repülni.

A pártkasszák jövedelmei

A Mediafax jelentése szerint, a Hivatalos Közlönyben megjelent adatok alapján az RMDSZ-nek 2009-ben 2 845 723 lej jövedelme volt, ebből 2 184 683 lej adományokból gyűlt össze, míg tagdíjából 24 432 lej. Az RMDSZ szerint bizalmas jelleggel még 378 554 lej érkezett a pártkasszába.

A Hivatalos Közlöny szerint a 2006/334-es törvény alapján a politikai pártok elfogadhatnak különböző anyagi támogatásokat. Az idézett forrás szerint az RMDSZ pénztárába magánszemélyektől 1 614 728 lej érkezett, különböző cégektől pedig 191 400 lej. Politikusaink közül a legadakozóbb Winkler Gyula Európa Parlamenti képviselő volt, 44 870 lejes adománnyal, őt követi Verestóy Attila szenátor 27 222 lejjel, Antal István képviselő 24 500, Erdei István képviselő 19 649. Varga Attila képviselő 18 500 lejjel.

Jogi személy részéről a legadakozóbb a Kolozsvári Progress Alapítvány volt, 73 000 lejjel.

Ami a további pártokat illeti, a nagy nyertes a PDL volt 2009-ben: 41 241 293 lejt inkasszált, amiből 13 266 235 lej tagdíjából (!) jött össze. Adományokból a párt 27 655 223 lejt kapott.

Gazdasági és társadalmi megélénkülés az Európai Unióban

Március 25–26-án az Észak-Nyugati Fejlesztési Ügynökség (ADR Nord- Vest), a Kolozsvári Professzionális Újságírók Egyesülete (APPC) Gazdasági és társadalmi megélénkülés az Európai Unióban címmel újságírói továbbképzést szervezett, amelyen hat megye 21 újságírója vett részt.

A tréning célja annak a kielemezése volt, hogy hogyan lehet az olvasók számára közérthetően megfogalmazni az EU helyi kommunikációs prioritásait, és a különböző felmerülő problémákat hogyan lehet össze-

hangolni a médiában? A tréning végső célja annak a megválaszolása volt: hogyan lehet tudatosítani az állampolgároknak az EU-s célok gyakorlatban való alkalmazását?

A témakörben rendkívül értékes előadások hangzottak el neves szakemberek részéről, akik a jelenlegi világválság kirobbanásának okairól, valamint jellemzőiről is szóltak. Szó esett továbbá a válságkezelés különböző lehetőségeiről, a kilábalás lehetséges módozatairól, valamint a gazdasági élet megélénkülésének lehetőségeiről.

A holland származású, de 12 éve Romániában élő Robert Rekkers, a Transilvania Bank vezérigazgatója a bankok szerepét elemezte a globális válságtól a helyi gazdasági megélénkülésig. Előadásában összehasonlította a nyugati bankok (angol, francia, holland, német) helyzetét a romániaiakéval. Megalapította, hogy bizonyos Nyugat-Európai bankok az államtól támogatást kaptak, Romániában viszont az államnak nincs pénze, és emiatt nem tudták kisegíteni a bankokat. Romániában más országokhoz – például Hollandiához – képest, rendkívül alacsony az adó, csak 16 százalék, emiatt nem lehet számítani az állami segítségre – vélte, majd előadásában szemléletesen ismertette a világ különböző országnak válságból való kilábalást elősegítő gazdasági lépéseit.

Robert Rekkers 25 éves szakmai múltat tekint vissza. Szerinte Romániában 2010 első három hónapja gazdasági szempontból nehéz volt. A válságból való kijutás biztos feltétele az EU-s alapok lehívása, a vállalkozói szellem ösztönzése, az európai uniós alapok hatékonyabb felhasználása. A válság azt bizonyította, hogy jó a hazai tőke. A bankokkal kapcsolatban elmondta, hogy jelenleg milyen feltételekkel biztosítják a hitelezést. A kockázat nagy, ismerni kell az embert és a teljesítményi szinteket – mondta, hozzátéve: az emberek mentalitásán változtatni kell. A polgárok félnek a munkanélküliségtől, a válságtól, ennek következtében az utóbbi időben hitelfeltevő készségük megcsappant.

Véleménye szerint ugyanakkor nem elég az európai alapokat lehívni, hanem a lehívott tőkét hatékonyabban kell használni. Egyelőre Románia többet fizet az EU-nak, mint amennyit kap – magyarázta, majd a média kapcsán kifejtette: a sajtó 2008-ban optimista hangulatot mutatott, ma ellenben túl pesszimista, pedig makroökonómiai szempontból az ország nem áll olyan rosszul. Az ország gazdasági életét a rugalmas-

ság, alacsony költség jellemzi, és jobban áll, mint például Görögország. Prognosztizálása szerint a hitelezési folyamat félév múlva megélénkül. Szerinte a gazdasági megélénkülési folyamatban változtatni kellene a gazdasági koncepción, és az importtal szemben előtérbe kell helyezni az exportot, hasonlóan a termelést is a fogyasztással szemben.

Daniel Dăianu volt pénzügyminiszter, EP képviselő, gazdasági elemző a Közép-Kelet Európai növekedési modell újragondolása címmel tartott előadásában elmondta: a válság mély nyomokat hagyott, megváltoztatta a gazdasági, társadalmi kontextust. Mindez szükségessé teszi a növekedési modell újragondolását. Az EU- hoz való csatlakozás, a NATO-ba való belépés, esetleg az EU zónában való integrálódás nem oldja meg automatikusan az ország problémáit.

Dăianu úgy vélte: az emberek tanultak a válságból, és elkerülték a katasztrófát. A bankrendszer megmentése, a bankok feltőkésítése nagyobb katasztrófától mentett meg – mondta magyarázatként arra, hogy sokak nem értik, miért segítették központilag a bankokat? Románia gazdasági fejlődését az elkövetkező időszakban a strukturális alapok felhasználása teszi lehetővé, így megteremtődik a lehetőség a költségvetési hiány csökkentésére, de fontos az, hogy hatékonyan használjuk fel ezeket az alapokat – jelentette ki.

Az ország gazdasági fellendülésével kapcsolatban pesszimistább álláspontra helyezkedett, szerinte a gazdasági fellendülés egy hosszabb folyamat, tíz év múlva is megvalósulhat.

Théodora Yonkova bulgár származású francia újságíró Helyi és európai kommunikációs prioritások címmel tartott előadást. Hangsúlyozta, az európai és helyi regionális kommunikációs prioritásokat összhangba kell hozni. A lényeg, hogy a polgárok megértsék, miként érvényesülnek az európai prioritások helyi szinten, és milyen helyi prioritások léteznek. Úgy vélte, a válság következtében a média nyert. Azt is elmondta, hogy az Európai Tanács participatív demokráciát alkalmaz, ez az olyan emberek demokráciája, akik között nincs hierarchia, senki sem akar mások kárára gyarapodni, vagy mások fölött hatalmat gyakorolni. A hatalom pedig itt nyeri el igazi értelmét, amikor az egyes emberek önmaguk fölött gyakorolják azt. Egy nacionalista nem tesz olyat másnak, amit magának nem tenne. Ez ugyanúgy érvényes a részvételi demokrá-

ciára is. A hatalom gyakorlása itt valóságos önkontrollt jelent, amikor is az egyén nem kíván más kárára gyarapodni, másokat eltaposva felemelkedni. A részvételi demokráciában a közösségek vezetői nem azért válnak vezetővé, mert azok akarnak lenni, hanem mert a bölcsességük, tapasztalatuk, látásmódjuk alkalmassá teszi erre, a közösség pedig felemeli őket.

Nem utolsó sorban az újságíró elmondta: megfigyelhető a kommunikációs nehézség az EU-ban, ugyanis az európai szaknyelvet sokan nehezen értik meg. Az EU határozatokat márpedig kommunikálni kell az EU polgáraival, még pedig úgy, hogy azokat megértsék. Ez sajátos szaknyelvet kér, amelyet egyben közölhetővé is kell tenni.

A tréningen résztvevő újságírók ezt követően brainstorming (ötletbörze) módszert alkalmazva azonosították a helyi regionális kommunikációs prioritásokat, összehasonlítva azokat az európai szintűekkel, kiemelve a hasonlóságokat illetve a különbségeket. Ilyenek például a szociális és az egészségügyi jogok, a szabad mozgás joga, a szociális ellátás biztosítása azok számára, akiknek szülei külföldön dolgoznak. Olyan prioritások is szóba kerültek, mint a munkaerő kiképzése figyelembe véve a munkapiac igényeit, a drogellenes kampányok szókincsének tudatos használata, az önkéntesség ösztönzése a fiatalok körében vagy a környezetvédelmi problémák.

Ezek nem csak régiós, hanem EU-s prioritások is. A végső következtetés az, hogy intelligens módon kell alkalmazni a helyi feltételek, követelmények szerint az EU-s elvárásokat. A helyi kommunikációs prioritások, ha EU-s elvárásokkal társulnak, tartalmilag gazdagabbak lesznek.

Az újságírók szerepe az információszolgáltatás, az, hogy megértesse az állampolgárokkal a különböző EU-s döntéseket, hogy tudatosítsák azt, ami Európában és a helyi közéletben történik, hogy hogyan tükröződnek egyes EU döntések helyi szinten, és hogy milyen EU-s és helyi források állnak a polgárok rendelkezésére.

A kétnapos rendezvényen előadást tartott még Andreea Paul Vass, a miniszterelnök tanácsosa, Claudiu N. Coșier, az Észak-Nyugati Fejlesztési Ügynökség vezérigazgatója, Vasile Pușcas egyetemi tanár, volt EU-főtárgyaló, valamint Andreea Atanasiu, az Észak-Nyugati Fejlesztési Ügynökség program felelőse és Adrian N. Popa, a Kolozsvári Professzionális
